1856. N°. 3.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 8 JANUARIJ.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

LONDEN, 5 Januarij.

Men verneemt dat dadelijk na het bijeenkomen van het Parlement eene leening van £ 25,000,000 zal worden voorgesteld.

— De oorlogsvloot, die in het voorjaar den togt naar de Oostzee moet ondernemen, zal, naar gezegd wordt, bestaan uit 20 linieschepen van 131 tot 81 stukken, 18 zwaar gewapende blokschepen en fregatten, ieder van 60 tot 28 stukken, 18 korvetten van 21 tot 8 stukken, 20 raderbooten van 6 stukken, 3 vlottende batterijen en 4 groote mortierschepen, 17 groote en 140 kleinere kanonneerbooten, benevens 3 hulpschepen; dus gezamenlijk uit 243 oorlogsvaartuigen, welke allen, met uitzondering van één proviandschip en een hospitaalschip, door stoom gedreven worden.

Volgens de *Globe* bestaat het Engelsche leger in de Krim thans uit 58,000 man, met inbegrip van de 700 man kavalerie te Kertsch en de 4000 man in den Bosphorus. Hierbij zullen nog gevoegd worden de reserve te Malta en 10 regementen infanterie, zoodat het Engelsche leger op het oorlogstooneel in het voorjaar zal bestaan, met inbegrip van 20,000 man van het Turksche contingent en 7000 Duitschers en Zwitsers, uit 100,000 man, waarvan 85,000 man in effective dienst. Dit leger zal gereed zijn om den 1 Maart te velde te trekken.

— De groote krijgsraad, welke te Parijs gehouden zal worden, geeft aanleiding tot allerlei geruchten, waaronder ook, dat namelijk de maarschalk Pélissier aan het hoofd der geallieerde legers en sir Edmund Lyons aan dat der geallieerde vloten geplaatst zoude worden. Een ander gerucht bestaat hierin dat Keizer Napoleon, om den nationalen trots der Engelschen niet te kwetsen, niet vreemd moet zijn aan het denkbeeld, eener scheiding van de beide legers. De Engelschen zouden op zich zelven in Azië en de Franschen ook op zich zelven in Europisch-Turkije opereren. Dit plan wekt den argwaan van de *Dialy News* op: De maarschalk Pélissier schijnt, volgens dat blad, de Krim te willen opgeven, om een ander gedeelte der Russische grenzen aan te vallen. Indien de Franschen alleen in Turkije huisden, dan konden de Oostenrijkers eene schikking met hen treffen, welke voor de belangen van Engeland nadeelig zouden zijn; zelfs zoude het tot eene eenzijdige co-operatie tusschen Frankrijk en Oostenrijk kunnen komen. Laatstgenoemde Mogendheid haakt naar het bezit der Donau-Vorstendommen. Hoe, wanneer zij in een verbond met Frankrijk, Rusland tot de aanneming van eenen gebrekkigen vrede bragt, onder voorwaarde, dat de Donau-Vorstendommen Oostenrijksch worden? Engeland zoude met zijne troepen, ver weg in Azië, gemakkelijk overrompeld worden en zoude slechts zwakke eischen kunnen doen gelden. Rusland zoude welligt gaarne het uitzigt op de Vorstendommen, ter wille van andere voordeeliger voorwaarden laten varen. De Fransche natie konde men met behulp der aan banden liggende journalistiek voorspiegelen, dat een dergelijke vrede het *non plus ultra* van roem is.

De *Morning Post* zegt, dat de krijgsraad, welke te Parijs gehouden zal worden, alle inlichtingen zal inwinnen en met elkander vergelijken; hij zal evenwel geen enkel plan van veldtogt vaststellen of eenig besluit nemen, maar een rapport inzenden aan de betrokken gouvernementen. Engeland zal in dien krijgsraad vertegenwoordigd worden door de generaals Airey en Jones en de admiraals Lyons en Dundas.

— De bladen hier ter stede varen tegen Pruisen heviger uit dan ooit, en voeren zulk eenen toon alsof zij van dien Staat geen de minste ondersteuning voor de eischen der Westersche Mogendheden verwachten. De *Morning Post* overtreft alle andere bladen in hevigheid, en zegt, bijv.: „Ruslands veiligheid is vooral in zijne onmetelijke uitgestrektheid gelegen; doch dat is het geval niet met het Rijk der Hohenzollerns. Berlijn is gemakkelijker te vermeesteren dan Moskau; en in den aanstaanden veldtogt zullen wij zoo magtig zijn dat elke versterking der vijandelijke magt alleen zal dienen om onze zege des te grooter te maken. Wij willen liever tegen twee verklaarde vijanden strijden, dan tegen eenen vijand die bedekte ondersteuning van een onzijdigen Staat ontvangt. Mogt Rusland de door ons gestelde vredes-voorwaarden afwijzen, dan zullen wij gelegenheid hebben om aan Pruisen eene onvergetelijke les en eene zware kastijding te geven. Rusland zou waarschijnlijk bewilligen in de sluiting der Zwarte Zee, indien het daartoe door de stem van gansch Europa gedrongen wierd; maar dit geval is schier onmogelijk, want denkelijk zal Pruisen te St. Petersburg wel in het algemeen aan elke poging tot herstel des vredes, maar niet bepaaldelijk aan de door Oostenrijk voorgestelde vredes-voorwaarden zijne ondersteuning verleenen." Het voorstel van Rusland betrekkelijk het derde waarborgpunt wordt door de *Morning Post* eene onbeschaamde spotternij van Rusland genoemd, vooral omdat het de Engelsche en de Fransche oorlogsvlag uit de Zwarte Zee sluit.

PARIJS, 4 Januarij.

Bij Keizerlijk besluit is bepaald, dat de Nederlandsche schepen, welke regtstreeks uit de Nederlandsche havens met lading, of uit elke andere haven zonder lading komen, van 1 Januarij af zoowel bij het binnen- als uitloopen, van het vastgestelde tonnengeld bevrijd zullen zijn.

— Naar men verneemt, zal eene nieuwe leening op het einde van Maart of in het begin van April worden uitgeschreven. Het is nog niet bekend, of de Regering zich ten deze regtstreeks tot de natie dan wel tot Rothschild en de overige bankiers zal wenden. Eene „geheime" circulaire, dezer dagen door den Minister van Finantien aan de algemeene ontvangers gezonden, houdt in de betuiging van des Ministers dank, voor hunne bemoeijingen bij de jongste leening, en den last, het terrein voor eene nieuwe leening te peilen en voor te bereideu.

Er is sprake van twee kampen welke aan den Rijn zouden worden gevestigd. Overal worden ontzettende krijgstoerustingen gemaakt en sommigen, die de hoop op vrede geheel laten varen, voorzien dit jaar een waren reuzenstrijd; volgens hen worden in Zweden ook vele voorbereidselen tot wapening gemaakt en zal Denemarken ook weldra zich aan de Westersche Mogendheden aansluiten.

Men kan zich geen denkbeeld vormen van de levendigheid die te Brest heerscht door de werkzaamheden, waarmede men zich aldaar bezig houdt. Dag en nacht, 's Zondags niet uitgezonderd, wordt er gearbeid, ten einde in staat te zijn om tegen het aanstaande voorjaar genoegzaam materieel voorhanden te hebben voor de operatien, die alsdan in de Krim en de Oostzee zullen plaats hebben.

Uit Azie wordt gemeld, dat men alle reden heeft te gelooven, dat de generaal Muravieff tegen Erzerum zal oprukken. De Turksche Regering heeft besloten, om beter voor die vesting te waken dan voor Kars. Het garnizoen is reeds op 16,000 man gebragt en zal, door middel van het Egyptische contingent, weldra tot op 27,000 man opgevoerd zijn. In ieder geval acht men een gevecht in het open veld tusschen de Russische en Turksche troepen voor onvermijdelijk. Omer Pacha zal daarbij natuurlijk van geen dienst kunnen zijn. Men verhaalt thans weder, dat zijn terugtogt van Kutais van hooge wijsheid getuigt, vermits de ontruiming dier plaats door de Russen niets was dan een krijgslist, die het geheele Turksche leger, en dat nog wel de gezamenlijke keurbenden van de geheele Turksche strijdmagt, met vernietiging bedreigde, aangezien de Turken door den ellendigen staat der wegen weldra noch voor noch achterwaarts zouden hebben kunnen trekken, en zonder proviand of hulpmiddelen en voortdurend verontrust door de Russen, tot den laatsten man zouden zijn bezweken, of zich als krijgsgevangenen hadden moeten overgeven. De Porte betreurt het thans te laat, dat de Serdar niet liever regtstreeks tot de ontzetting van Kars oprukte.

Uit Konstantinopel zijn berigten ontvangen, loopende tot 24 December. Daaruit ziet men, dat de terugtogt van Omer Pacha naar Souchum-Kalé, waardoor de vruchten van zijne overwinning bij de Ingour verloren zijn gegaan, groote ontevredenheid bij alle klassen der bevolking der hoofdstad heeft veroorzaakt, zoodat men op den man, die nog voor korten tijd de afgod des volks was en beschouwd werd als Turkije's redder, zeer gering is begonnen neder te zien. De Regering zelve deelde dat gevoelen, ten gevolge waarvan zij dadelijk, na het bekend worden van de achterwaartsche beweging van Omer Pacha, met bijna eenparige stemmen het voorstel verwierp, om aan dien veldheer het opperbevel toe te vertrouwen over een nieuw legerkorps, dat Klein Azie zou verdedigen. Verder werd zelfs besloten om 10,000 man van het leger onder Omer Pacha af te trekken, ten einde deze te vereenigen met de troepen, die naar Trebizonde zullen oprukken om Erzerum te dekken, en waarvan het bevel zal worden toevertrouwd aan Ismail Pacha, die reeds gunstig bekend is wegens zijn gedrag, dat hij als veldheer aan den Donau in der tijd heeft aan den dag gelegd.

De gewigtigste tijding, welke de jongste Oost-Indisch-Chinesche overlandpost gebragt heeft, is die van de inneming van Herat door de Perzen. Daar Herat de sleutel van Afghanistan, dus eenigermate ook van Oost-Indie is, zoo kan de inneming daarvan door de Perzen, door de Engelschen niet met onverschillige oogen aangezien worden, te minder vermits het Hof van Teheran ontwijfelbaar veel meer den Russen dan hun genegen is, of, beter gezegd, voor den Czaar, die naderbij is, grooter vrees heeft dan voor de Londensche Regering. Reeds de bloote tegenwoordigheid van een door Russen aangevoerd Perzisch armeekorps in Herat, zoude, al mogt het niet verder voorwaarts rukken, eenen voor de Britsche magt in Oost-Indie zeer ongunstigen indruk te weeg brengen, en zou ligt menigen vonk van godsdiensthaat, die thans uitgedoofd schijnt, weder in vlam kunnen zetten.

— Volgens een telegrafisch berigt uit Madrid van 4 dezer, hadden de Portugesche fondsen ter beurze aldaar, eene rijzing ondergaan. Eene Engelsche Maatschappij zal den spoorweg van Portugal naar de Spaansche grenzen aanleggen.

BERLIJN, 3 Januarij.

Uit St. Petersburg wordt gemeld: De Russische *Invalide* deelt twee proclamatien mede van de generaals Bebutow en Muravieff aan de bewoners van Imeretie, Fourie en Mingrelie, waarin de geheele bevolking van die landen voor den Czaar onder de wapens geroepen wordt, tot een vernielings oorlog tegen de vijanden van het Kruis.

Ook in Rusland zijn geruchten verbreid, die op de mogelijkheid van het herstel van den vrede doelden, doch desniettegenstaande, worden de toebereidselen ten oorlog op eene zeer groote schaal met den meesten ijver voortgezet en duidt alles aan, dat Rusland er zich zooveel mogelijk op toe legt om zich in de Oostzee, op de krachtdadigste wijze te weer te kunnen stellen. Officieren, welke, ten gevolge van bekomene wonden, niet meer bruikbaar zijn voor veld- of scheepsdienst, zullen bij de kustbatterijen en in de vestingen worden geplaatst.

BRUSSEL, 2 Januarij.

De Gentsche hoogleeraar Brasseur heeft in de dagbladen op eene tegen zijn onderwijs ingebragte klagten geantwoord. Hij erkent dat hij op den katheder het Oostenrijksche concordaat behandeld heeft, maar houdt vol dat dit tot het onderwerp zijner voorlezing behoorde. Hij erkent gezegd te hebben: „1) dat het pausdom der middeneeuwen door verder en verder gaande aanmatigingen het wereldlijk gezag verzwolgen en het subjective in den mensch vernietigd heeft; 2) dat de geheele historie der middeneeuwen zich laat zamenvatten in een enkel feit, te weten dat het theocratisch despotismus zich in de plaats des staats dringt en met geweld het subjectief beginsel verbant; 3) dat de kerkhervorming der zestiende eeuw het sein is geweest voor de afwerping van het juk hetwelk aan 's menschen geest in de middeneeuwen door de Kerk was opgelegd; dat die hervorming voor de middeneeuwen hetzelfde was als de invoering des Christendoms voor de oude wereld, te weten eene rehabilitatie van het subjectief beginsel door huldiging der vrijheid van onderzoek." — Deze drie punten verklaart hij, aan zijne leerlingen sedert drie jaren in te prenten, gebruik makende van de vrijheid die zijns oordeels tot den aard en het wezen van het hooger onderwijs behoort; maar dat hij de godheid van Christus geloochend zou hebben, is, zegt de hoogleeraar, eene valsche, logenachtige en verachtelijke aantijging, waartegen hij na den afloop van het door de Hooge Regering ingestelde onderzoek, regtsmiddelen wil aanwenden.

's GRAVENHAGE, 4 Januarij.

Het gala-bal, dat gisteren avond ten Hove plaats had, was zeer luisterrijk. Het werd bijgewoond door HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, Z. D. H. den Hertog van Saksen-Weimar en de Hertogin Anna. Onder de genoodigden bevonden zich de leden van het Corps Diplomatiek, de Ministers, de hoofd- en verdere officieren zoo van de schutterij als van het garnizoen dezer stad, als ook van Delft en Leyden, benevens een groot aantal andere personen. Het bal duurde tot laat in den nacht voort.

— Z. M. de Koning heeft van den Keizer aller Russen de groote gouden medaille ontvangen, welke is geslagen ter vereering der nagedachtenis van wijlen Keizer Nicolaas.

— Zaturdag ll. zijn aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken onderteekend: 1° een tractaat van handel en scheepvaart tusschen de Nederlanden en Oostenrijk, en 2° een tractaat tusschen dezelfde Mogendheden omtrent de toelating van Oostenrijksche consulaire agenten in onze Overzeesche bezittingen.

— Bij het Departement van Binnenlandscha Zaken is ontvangen van den Minister van Kolonien eene assignatie, groot *f* 40,895.92½, zijnde het bedrag van nadere inzamelingen ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood in het vaderland, op Java en de buitenbezittingen.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

Heden verscheen een jeugdig advocaat, die *niet* lid is van het Doopsgezind Kerkgenootschap, voor het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland. Zijn wensch was op het tableau der advocaten te worden geplaatst, ten einde de practijk in de provinciën te kunnen uitoefenen. Toen hem echter werd afgevraagd om den eed, door het opsteken der vingers en het nazeggen van de woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!" af te leggen, heeft hij zulks geweigerd, verklarende dat artikel 5 dit niet noodzakelijk vereischen zou en verder facultatief belofte of eed toeliet. Het Hof heeft zich hiermede echter niet vereenigd, zoodat de regtsdoctor niet is toegelaten.

— De hoogleeraar M. des Amorie van der Hoeven hield gisteren avond in de maatschappij *Félix Meritis*, afdeeling *Letterkunde*, eene geïmproviseerd voordragt over *den Oosterschen krijg*, tot bijwoning waarvan een zeer talrijk auditorium was opgekomen. Na eerst het standpunt te hebben aangewezen, waaruit de beoefening der geschiedenis, zal zij practisch en nuttig zijn, moet geschieden en de waarde der historie die zij voor ons moet hebben, te hebben betoogd, vestigde spr. een blik op den tegenwoordigen oorlog in het Oosten en ging daarvan de aanleidende oorzaken na: den strijd der Grieksche en Latijnsche Kerk tot het verkrijgen der sleutels van het graf des Verlossers; schetste het gewigt dat beiden er aan hechtten om in het bezit te komen van het H. Land, meenende elk der strijdende partijen, dat zij die zich op het eigendom van dat land mag beroemen, toch wel de *ware* Christelijke Kerk zal zijn. Spr. trad vervolgens in eene beschouwing van de leerstukken dier strijdende partijen; van die der beide afdeelingen der Christelijke Kerk, de Roomsch-Katholieken en Protestanten, en van de beide rigtingen in den boezem der Protestantsche Kerk zelve; betoogde, met een blik op het Oosten, dat, hoe groot de strijd ook zij, die tusschen de oorlogvoerende partijen gestreden wordt, het menschdom naar de wegen der Voorzienigheid, door strijd, moeite en heeten kamp wordt geleid om zijne bestemming te bereiken, en men

langs dien weg mag hopen dat de *ware* Christelijke Kerk, gelijk zij uit Jeruzalem is ontsproten, tot dat centrum der wereld zal wederkeeren. Ten slotte wees spr. aan, dat Engeland, door handels-, en Frankrijk, door glorie-interest gedreven, zich in de verwikkelingen van het Oosten hadden gemengd; Engeland met het doel om Ruslands invloed en uitbreiding in de Aziatische gewesten te stuiten en een handelsnet over de wereld te verspreiden; Frankrijk om door centralisatie zijnen invloed uit te breiden. De rede des hoogleeraars op de hem eigen welsprekende wijze voorgedragen, werd, zegt de *Amst. Courant*, door het auditorium met belangstelling aangehoord en met luide blijken van goedkeuring en toejuiching ontvangen.

— Volgens de jongste van Java ontvangen berigten, ontstond er Zaturdag den 20 October jl. brand aan boord van het te Batavia ter reede liggende Nederlandsche koopvaardijschip *Egmond en Hoorne*, gezagvoerder A. Glazener, welke de algeheele vernieling van dit vaartuig na zich sleepte. De oorzaak van den brand is niet bekend; gelukkig zijn de goederen der equipaadje gered, vooral ook door de hulp die van de rijksschepen werd aangebragt. Door de hitte en den rook was echter van de lading niets te redden en is het schip van lieverlede tot op het water verteerd en vervolgens gezonken. De bark was geheel vol geladen met suiker en nagelen van het Gouvernement en zoude een paar dagen later vertrekken.

— In de vergadering der Koninklijke Zweedsche Akademie van Wetenschappen te Stockholm van 10 October jl. is men overgegaan tot het vervullen van eene opengevallen plaats als buitenlandsch lid dier Akademie. In de eerste plaats kwam de heer C. L. Blume, hoogleeraar en directeur van het Rijks herbarium te Leijden, daartoe in aanmerking, die dan ook met algemeene stemmen gekozen werd, eene onderscheiding die op nieuw tot bewijs verstrekt, hoe algemeen de verdiensten van dezen onzen geleerden landgenoot ook buiten 's lands gewaardeerd worden.

UTRECHT, 5 Januarij.

Gisteren is bij het Hoog Militair Geregtshof de sententie uitgesproken in de zaak van den aldaar tegenwoordigen gedetineerden ligt-matroos T. P. Nieuw, een jongeling van 22 jaren, die daarbij, wegens het aanranden en kwetsen van zijnen meerderen in rang, is veroordeeld tot de straf des doods met den kogel. De *Utrechtsche Courant* zegt, dat de voorzitter van het Hof, mr. P. Ras, daarna den veroordeelde ernstig toegesproken, en bij die gelegenheid het gevaar geschetst heeft, dat van zoodanige vergrijpen het wettig en noodzakelijk gevolg is, omdat, al moge soms de straf des doods door de goedgunstigheid des Konings worden kwijtgescholden, meestal zij, die op deze wijze hunne dienstpligten vergeten hun misdrijf in den kerker moeten boeten en daardoor zich jaren lang verstoken zien van het genot van hun jeugdig leven, in tegenstelling van hen, die, bij getrouwe pligtsbetrachting de goedkeuring hunner meerderen verwerven en bij gunstige gelegenheid bevorderd worden.

Men verneemt dat de veroordeelde zich onmiddelijk tot Z. M. den Koning gewend heeft, om van H. D. gratie van de doodstraf te verzoeken.

GRONINGEN, 5 Januarij.

Men verneemt, dat door Z. M. den Koning bij besluit van den 25 December jl. is goedgekeurd de door de Staten dezer Provincie in hunne jongste najaarsvergadering vastgestelde vereeniging tot een waterschap, onder den naam van *Westerkwartier*, van alle gronden, welke gelegen zijn binnen en omschreven worden door de navolgende grenzen, als: het Reitdiep, de provincie Friesland, de provincie Drenthe, den Straatweg van de Drentsche grenzen bij Zuidlaren af tot aan het tolhuis bij het bosch van van Hasselt, van daar den weg naar den Harendermolen en vervolgens van laatstgemeld punt den Straatweg tot aan de stadsgracht bij de Heerepoort te Groningen, en eindelijk de stadsgracht van laatstgemeld punt tot aan het Reitdiep.

Men mag zich met regt verheugen over het vaststellen van dat ontwerp, waardoor de handel en nijverheid betere scheepvaartkanalen en de landbouw betere uitwateringen te wachten heeft. Tevens zal door het vereenigen van een aantal verschillende administratien tot één bestuur, aan eenheid en kracht worden gewonnen, zoo wat betreft het beheer der afwateringen zelve als de finantien.

Zeer verblijdend is bovendien de eensgezindheid door alle belanghebbenden bij het tot stand brengen van dit ontwerp, aan den dag gelegd. Want, terwijl in andere gewesten bij zoodanige groote hervormingen veelmalen belemmeringen worden ondervonden, doordien de besturen niet het minste van hunne bijzondere geldelijke of andere belangen aan het algemeene nut willen opofferen, heeft in dezen omtrek de algemeene terzijdestelling van alle bijzondere geringere belangen, de spoedige vaststelling van dit zoo gewigtig onderwerp mogelijk gemaakt.

— De politie hier ter stede heeft dezer dagen eene partij boter in beslag genomen van zekeren koopman J. L., wonende in het Oldambt, welke boter is bevonden vervalscht te zijn met water tot een bedrag van 30 pCt. Vooral ook met het oog op de reeds buitengewone duurte van dit artikel, is het te wenschen, dat aan dergelijke lage practijken paal en perk worden gesteld.

— In deze provincie bevonden zich met ultimo December ll. 89 scheepstimmerwerven, waarop in 1855 gebouwd zijn 96 schepen, van verschillende grootte en soort, met een gezamenlijken inhoud van 10,370 ton. Met 1856 bevonden zich in aanbouw 113 schepen. Overigens blijkt, dat de scheepsbouw steeds belangrijk vooruitgaat en dat de bouw van kleinere schepen toeneemt.

— Uit het verslag van den staat der Landhuishoudkundige School te Groningen in het jaar 1855, Beschermheer, Z. M. de Koning, ontleenen wij het volgende:

De uitgestrektheid der bij de boerderij behoorende bouw- en woilanden is weder met eenige bunders vermeerderd. De risico voor de op de geheele Instelling rustende schulden is voor het Bestuur hierdoor natuurlijk vergroot; maar men is nu ook weder iets minder afhankelijk van de, aan het bijhuren van land, onafscheidelijke bezwaren en onzekerheid. — Het is ook alleen op eigen land, dat het, voor de leerlingen zoo leerzaam, in orde brengen van vroeger verwaarloosde stukken land, op eene behoorlijke wijze in practijk kan gebragt worden. De verbouwing van het gebouw op de boerderij te Haren was voor een gedeelte de oorzaak, dat er in het zomerhalfjaar, slechts weinig, niet meer dan 13 leerlingen aanwezig waren, daar er in dezen zomer een betrekkelijk grooter aantal jongelieden tijdelijk elders in de practijk geplaatst waren, om, als gewoonlijk, met het winterhalfjaar hier weder terug te keeren. In het winter-halfjaar zelf, beginnende met 15 October 1855, was het aantal leerlingen geklommen tot 34, waarvan 16 nieuw met October zijn aangekomen. Vroeger had men nooit zulk een aantal nieuw aangekomenen gehad. Onder deze waren die zich vooral op de Oost- en West-Indische cultures wenschen toe te leggen. In Maart hebben 4 en in September 2 leerlingen hun examen met goed gevolg afgelegd voor de verschillende onderwijzers en ten overstaan van het bestuur der School. Drie dezer jongelieden zijn op aanbeveling door het Ministerie van Koloniën te Karlsruhe geplaatst tot nadere oefening in de *Forstwissenschaft*, ten einde later als opzieners der bosschen op Java werkzaam te zijn. Twee hebben, bij het verlaten der Inrigting, hun diploma als landhuishoudkundigen met lof ontvangen en eene proeve van welbesteden tijd gegeven door de uitgave van twee werkjes.

De lessen in het winterhalfjaar zijn op den ouden voet voortgezet, maar worden thans meest alle in het Gebouw der School in de stad Groningen gehouden, waartoe, alsmede tot het ontruimen van het vroeger gehuurd Laboratorium en afzonderlijke Collegekamer, de in het vorig jaar vermelde vergrooting van het Gebouw in de Stad de gelegenheid gaf. De werkzaamheden in het winterhalfjaar zijn vermeerderd: 1. Door de welwillendheid van den heer U. G. Schilthuis Jz., die geregeld voorlezingen gehouden heeft over de kennis en het gebruik der voortbrengselen van den landbouw, dit jaar inzonderheid handelende over de granen en oliezaden; 2. doordien aan het onderrigt in de wiskunde eene meerdere uitbreiding gegeven is, zijnde dit nu zóó geregeld, dat de heer Jurling met de beginselen der wiskunde belast is en de heer Römelingh daarentegen de toegepaste wiskunde onderwijst. In het zomerhalfjaar zal de eerstgenoemde de landmeetkunde en de leer van het waterpassen, zooveel mogelijk ook practisch, met de leerlingen behandelen. Onder de vele blijken van belangstelling, zegt het Bestuur, die in den loop van dit jaar ontvangen zijn, behoort in de eerste plaats het aanzienlijk geschenk van *f* 1200, van onzen Koninklijken Beschermheer en de voor ons aangename gelegenheid, waarin Hoogstdezelve ons stelde om den Handpoter van Ledocte te beproeven. De jaarlijksche toelage van *f* 2000 van het Rijk, *f* 600 van de provincie Groningen en de ondersteuning, welke Drenthe ons steeds geeft voor elken daar te huis behoorenden leerling onzer Inrigting deden ons met vertrouwen zoo groote verbeteringen en uitbreidingen tot stand brengen als waarop wij ons jaarlijks toeleggen en waarmede wij ook in volgende jaren hopen voort te gaan. De baron Sixma van Heemstra en de baron G. F. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg, beide in Friesland, schonken ons even als in de laatste jaren *f* 25 en *f* 80, zoo ook enkele ingezetenen van Groningen hunne jaarlijksche bijdrage van *f* 5.

De tijdverdeeling der lessen enz. wordt opgegeven in de bepalingen der school, waarvan kosteloos exemplaren verkrijgbaar zijn bij de leden van het Bestuur en bij elk der correspondenten van de school, voor Friesland de heeren: J. van Leeuwen, Griffier van het Provinciaal Geregtshof van Friesland, te Leeuwarden; mr. A. T. R. Sixma baron van Heemstra, Burgemeester van Kollumerland en Nieuw Kruisland en grondeigenaar te Veenklooster; jhr. mr. O. R. van Andringa de Kempenaer, grondeigenaar te Leeuwarden; J. Huidekoper, grondeigenaar te Midlum, bij Harlingen, en R. J. van der Leij, Burgemeester van Ferwerderadeel en grondeigenaar bij Hallum.

Aan het slot van het verslag zegt het Bestuur, eindelijk meenen wij te moeten herinneren, dat zij, die van deze Instelling gebruik mogten willen maken, verzocht worden zich daartoe telkens eenen genoegzamen tijd, liefst eene maand van te voren, bij het Bestuur aan te melden, en wel het best, òf met den aanvang van het zomer-halfjaar (den 25 Maart), dat het meest voor de practische oefeningen bestemd is òf met den aanvang van het winter-halfjaar, dat meer voor de theoretische lessen ingerigt is en waarvan de nieuwe leerkring eenen aanvang nemen zal op den 15 October aanstaande.

FRANEKER, 5 Januarij.

Bij besluiten van 4 en 20 December ll. zijn door Z. M. goedgekeurd de besluiten van den Raad dezer Gemeente, houdende: 1°. Afschaffing van de plaatselijke belasting op het gemaal, hetzij bij wijze van opcenten op 's Rijksbelasting of als eigen middel geheven; 2°. heffing: *a.* van eenen hoofdelijken omslag; *b.* 75 opcenten op de hoofdsom van den Rijks-accijns op het geslagt, behalve schapen- en varkensvleesch; *c.* eener belasting op den buitenl. wijn; *d.* 150 opc. op de hoofdsom van den Rijks-accijns van het binnenl. gedistilleerd, 90 opc. op het buitenl. gedistilleerd en 60 opc. op de buitenl. likeuren, en *e.* eene eigene plaatselijke belasting op de turf en de steenkolen.

— Men verneemt dat door het hoofdbestuur der Friesche Maatschappij van Landbouw, deze stad voor de in 1856 te houden algemeene vergadering en tentoonstelling, bepaaldelijk is aangewezen.

— Het is, zegt de *Franeker Ct.*, aan de ijver der policie alhier mogen gelukken eene daderes te ontdekken van eenen sedert eenigen tijd met stoutheid bedreven diefstal. Deze, een dienstmeid alhier, wist n. l. de gelegenheid af te loeren, wanneer de bewoners van een alhier bewoond huis, zich in het voorgedeelte ophielden of wel geheel afwezig waren, om dan in het achtergedeelte in te sluipen, zich door middel van eenen sleutel toegang tot eene secretaire te verschaffen en daaruit van tijd tot tijd eenig geld te ontvreemden. De ongelukkige zal deze hoezeer dan ook juist niet belangrijken diefstal, duur moeten betalen, daar zij heden morgen bereids naar het huis van arrest te Leeuwarden is overgebragt.

IJLST, 3 Januarij.

De dag van gisteren was voor deze plaats een ware feestdag, daar de Ed. Achtb. Heer W. H. Ringnalda gedachtenis mogt vieren van zijne 25-jarige ambtsvervulling als Burgemeester dezer stad. De geestdrift om bewijzen van dankbaarheid en vreugde te geven was onder de inwoners algemeen. Reeds in de godsdienstoefening van den vorigen dag hadden de leeraren der beide Gemeenten, door toespraak en zegenbede, aan deze heugelijke gebeurtenis gedacht. Aan den morgen van den feestdag zelven wapperden de vlaggen van de openbare gebouwen, van alle molens, van een aantal schepen en uit vele huizen der ingezetenen. Zoo van wege den Ed. Achtb. Raad als van vele notabele inwoners werden den jubelaris prachtige geschenken met hartelijke toespraken aangeboden; welke toespraken op eene gepaste en treffende wijze beantwoord werden. Des avonds werd hem door een aantal ingezetenen eene serenade met fakkellicht gebragt, en met eene gepaste aanspraak een fraai geschenk overhandigd. Aangedaan over dit verrassende blijk van ware hoogachting, sprak hij èn fakkeldragers èn der vergaderde menigte op eene treffende wijze toe, 't welk beantwoord werd door uitdrukkingen van huldebetoon; terwijl de blijdschap der burgerij door vreugdeschoten en vreugdevuren werd openbaar gemaakt. Intusschen had de jubelaris ook gedacht om armen en behoeftigen in zijne dankbaarheid en vreugde te doen deelen, zoo door het schenken van mildegiften in beide kerken, als door het uitdeelen van vele brooden aan minvermogenden; terwijl in de armengestichten en aan de schooljeugd koek werd geschonken. Lang zal deze dag, als een dag van dankbaarheid en blijdschap, den ingezetenen van IJlst in geheugen blijven.

LEEUWARDEN, 7 Januarij.

Z. M. heeft goedgevonden tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen: jhr. T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer en jhr. L. J. B. van Sasse van Ysselt, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en mr. E. A. Berckmans de Weert, referendaris met den titel van secretaris bij het Kabinet des Konings

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen, tot militaire leden van de militieraden voor de ligting van het jaar 1856, in het militie-district te Leeuwarden: den majoor de Lange van Betuw, adjudant in het provinciaal kommandement van Friesland; en te Heerenveen: den majoor Knoop, kommandant van het 4de bataillon van het 7de regement infanterie.

— Blijkens het *Prov. Blad* no. 160, zijn door den heer Commissaris des Konings, bij besluit van den 29 December ll., tot zetters, voor het dienstjaar 1856, benoemd, in de Gemeenten:

Surhuizum, W. J. Tjoelker, ter vervanging van J. J. Tjoelker, overleden.

Drogeham, J. A. Kloosterman, ter vervanging van J. J. Tjoelker, voornoemd.

Kooten, S. H. Boersma, ter vervanging van E. T. Klaver, overleden.

Baard, S. H. Tacoma, ter vervanging van J. F. Postma, welke eervol wordt ontslagen.

Jorwerd en Oosterwierum, A. F. Postma, ter vervanging van P. S. Strikwerda, welke eervol wordt ontslagen.

Minnertsga, T. W. Swart, ter vervanging van J. G. Herrema, overleden.

't Bildt, S. K. Sipma, ter vervanging van K. A. Wassenaar, welke op zijn verzoek, eervol wordt ontslagen.

Langweer, J. R. Landman, ter vervanging van IJ. J. Swart, overleden.

Ferwerd, J. P. Bakker, T. G. Obma, K. N. Lijklama, G. G. de Boer en D. J. van der Meij, ter vervanging van J. P. Bakker, J. J. van der Meij, T. G. Obma, K. N. Lijklama, P. S. Hamstra, B. A. Bokma, G. G. de Boer, H. B. Kuiphof, P. J. Zijlstra en D. J. van der Meij, die, ten gevolge van de vereeniging van de ontvangdistricten Ferwerd en Marrum, als zetters dier beide afzonlijke gemeenten eervol worden ontslagen.

Blija, K. L. Wijnia, ter vervanging van S. P. van der Woude, overleden.

Franeker, P. A. Guldenarm, ter vervanging van J. Mulder, overleden.

Koudum, H. S. Schrale, ter vervanging van B. M. van der Sluis, overleden.

Westergeest, D. O. Wijma, ter vervanging van J. T. Klaver, overleden.

Burum, H. Habbema, ter vervanging van E. P. Sikkema, overleden.

Hijum, S. M. Kooistra, ter vervanging van R. S. de Jong, die, ten gevolge van verandering van woonplaats, eervol wordt ontslagen.

Ureterp, R. J. Tækema, ter vervanging van W. L. Wiering, welke op zijn verzoek, eervol wordt ontslagen.

Mildam, K. L. Bies, ter vervanging van B. A. Kleistra, overleden.

Boornbergum, R. B. Kielstra, ter vervanging van A. M. Visser, die, ten gevolge van verandering van woonplaats, eervol wordt ontslagen.

Dragten, H. Waardenburg Stelwagen, ter vervanging van J. W. Sietzema, die eervol wordt ontslagen.

Stavoren, K. G. Buma, ter vervanging van IJ. R. van der Molen, overleden.

Ternaard, W. Beetsma, ter vervanging van J. W. Hannema en H. S. Koopman, ter vervanging van D. K. Zijlstra, beide overleden.

Witmarsum en Arum, S. T. Tacoma, ter vervanging van L. S. Hilarides, overleden, en — eervol ontslag verleend aan den Heer H. Borgrink, als zetter der gemeente Leeuwarden, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

— Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is, bij besluit van 29 December ll., bij de Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Friesland, voor 1856, bij continuatie benoemd, tot President de heer dr. J. van der Plaats en tot Secretaris de heer H. D. Wijndels, beide te Leeuwarden.

— Op daartoe door den Minister van Oorlog gedane voordragt, heeft Z. M. bij besluit van 21 December ll., gelieven te bepalen, dat de gunstige schikkingen, nopens het bedrag der aan de gemeente-besturen, van Rijkswege, toe te kennen schadeloosstelling, wegens het verleenen van huisvesting met voeding, aan militairen bij de inwoners, in het besluit van 29 December 1854 vervat, ook gedurende het jaar 1856 van toepassing zullen zijn.

— Naar men ons meldt, is onlangs door den molenmaker K. IJ. Flietstra, onder Almenum, die zich ook reeds door andere uitvindingen heeft doen kennen, een toestel vervaardigd, door het bezit waarvan men geheel tegen dieverij zal zijn beveiligd. Die toestel moet zoodanig ingerigt zijn, dat de misdadiger, op het

oogenblik, dat hij zijn doel [illegible], als door eenen toovenslag wordt vastgeklemd en [illegible] medepligtigen, wanneer zij met de zamenstelling van het werktuig niet bekend zijn, hem niet weder kunnen bevrijden. Op het oogenblik der gevangeneming wordt er tevens een groot gedruisch verwekt, dat dienen moet, om de slapende huisgenooten te wekken. De uitvinder geeft, naar wij verder vernemen, slechts mondelinge inlichtingen omtrent deze zaak.

— Wij meenen onzen lezers geen ondienst te doen, hen opmerkzaam te maken, dat er een nieuw dichtstuk van onzen talentvollen dichter van Zeggelen ter perse is. Het zal een pendant wezen van zijn zoo gunstig ontvangen *Pieter Spa*, een werkje, dat zes groote oplagen beleefde en thans nog zeer gezocht is. De titel van deze nieuwe lettervrucht zal zijn: *de Jobstogt van Meneer Verklat en zijn lieve Wederhelft, naar de Parijsche Tentoonstelling* in den zomer van 1855.

— Uit het vierde berigt aangaande de landbouwkolonie Nederl. Mettray te Rijsselt, bij Zutphen, blijkt, dat aldaar 127 kweekelingen door de afdeelingen der vereeniging geplaatst waren, en dat van deze dertien in het volgende jaar hun achttiende jaar zullen volbragt hebben en mitsdien, overeenkomstig het reglement, de kolonie kunnen en moeten verlaten. Onder dat getal bevinden zich zes landbouwers, vier tuinders, een timmerman, een kleedermaker en een metselaar. Die jongelingen staan nu gereed, om in de maatschappij terug te keeren en aldaar de vruchten te vertoonen, die hun vierjarig verblijf in de kolonie heeft opgeleverd. Dan zal het kunnen blijken of de daar genoten verpleging en opvoeding aan de verwachting der medestichters, leden en begunstigers, beantwoorden. Te regt zeggen commissarissen der vereeniging in hunne laatste circulaire: „Het aantal afdeelingen is thans 31, benevens één algemeen departement; deze telden op 1 Januarij 1855: 556 mede-stichters, 198 contribuerende mede-stichters, 1882 leden en 211 begunstigers, die gedurende 1854 te zamen hadden bijgedragen *f* 12,742.27½. Bovendien is door een menschen- en kindervriend, die onbekend wenscht te blijven, eene som van *f* 3000 geschonken, als eerste bijdrage voor eene te bouwen kerk in de kolonie; terwijl men de eerste werkplaats met familiewoning te danken heeft aan de weldadigheid van jonkvrouwe L. A. Vegilin van Claerbergen en eene tweede aan die van vrouwe douairière jhr. mr. P. H. van de Wall van Puttershoek, geb. M. J. Repelaer, te Dordrecht, ten aandenken van wijlen haar echtgenoot, iu leven lid der hoofd-commissie.

— Door ds. O. G. Heldring, te Hemmen, is een stuk bouwland van ruim 4 morgen aangekocht met het weldadige doel om op hetzelve een gesticht op te rigten voor *verwaarloosde kinderen*. Gezegd land is gelegen onder Indoornik, op eenen korten afstand van het Asyl Steenbeek, te zetten.

— *Teylers Godgeleerd Genootschap* heeft de volgende belangrijke prijsvraag uitgeschreven, om vóór of op den 1 Januarij 1857 beantwoord te worden:

„Welke waren de gronden, waarop men de grammatisch-historische interpretatie der H. Schrift als de eenige ware heeft voorgesteld; en tegenover welke afdwalingen heeft men haar als zoodanig aanbevolen en tot heerschappij gebragt?

„In hoe verre is het waar, dat alleen en op zich zelf de hulpmiddelen der Philologie niet voldoende zijn tot volkomen verstand van den zin der H. Schrift, en wat wordt, behalve volledige kennis van taal en geschiedenis, in den uitlegger des Bijbels nog meer vereischt, om de bedoeling der H. schrijvers te verstaan en voor anderen te verklaren?

„Mogen wij datgene, wat in onze dagen als de vrucht van theologische, of pneumatische of geloovige exegese wordt aangeboden, beschouwen als blijken van vooruitgang in de wetenschap der bijbelsche Hermeneutiek en als bijdragen tot beter inzigt in den diepen zin der H. schrift? Zoo ja, aan welke regelen dient die exegese gebonden te worden, zal zij niet ontaarden in willekeurige allegorische en typologische schriftverklaring? Zoo neen, op welke gronden moet zij bestreden worden?"

De prijs voor het best en voldoend gekeurd antwoord op deze vraag is een gouden eerepenning, op den stempel des Genootschaps geslagen, ter innerlijke waarde van *f* 400.

— Gedurende het jaar 1855 zijn overleden de volgende souvereinen en prinsen en prinsessen van vorstenhuizen:

1º. Maria Theresia van Oostenrijk, Koningin-Weduwe van Sardinië, gehuwd geweest met Koning Karel Albert.
2º. Maria Adelaide van Oostenrijk, Koningin van Sardinië, gemalin van den regerenden Koning Victor Emanuël.
3º. Ferdinand Marie Albert, hertog van Genua, broeder des regerenden Konings van Sardinië Victor Emanuël.
4º. Kamehameha III, Koning der Sandwich-eilanden.
5º. Nikolaas I Paulowitsch, Keizer aller Russen.
6º. Don Carlos, infant van Spanje, voormalig pretendent naar de Spaansche Kroon.
7º. Frederika Louise Charlotte, erfprinses van Saksen-Meiningen.
8º. Aloïs van Oettingen-Spielberg, erfprins van het Duitsche Rijk.
9º. Albert, hertog van Genevois, zoon van den regerenden Koning van Sardinië Victor Emanuël.
10º. Dona Isabella Maria, infante van Portugal, regentes van dat Rijk van 1826 tot 1828.

De weleerw. zeergel. heer Broens, predikant bij de Evang. Luth. Gemeente te Delft, heeft voor de op hem uitgebragte beroeping naar 's Gravenhage bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, HEDEN 7 Januarij.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	$62\frac{15}{16}$
Dito	Dito	3	„	$74\frac{3}{16}$
Dito	Dito	4	„	92½
Dito	Amort. Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand.-Maats.	4½	„	
SPANJE	Obligatien	1¼	„	$21\frac{5}{16}$
Dito	Dito	3	„	39½
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	34⅜
PORTUGAL	Obligatien	3	„	41⅜

RUSLAND	Obl. H. & Cº $\frac{1798}{1816}$	5	pCt.	100¼
Dito	„ Dito $\frac{1828}{1829}$	5	„	99¾
Dito	„ Dito	4½	„	86½
Dito	„ Dito	4	„	74¼
Dito	„ S. & Cº.	4	„	$73\frac{5}{16}$
OOSTENRIJK	Metalliek	5	„	63⅜
Dito	Nationale	5	„	$66\frac{9}{16}$
Dito	bet. Amst.	5	„	$73\frac{9}{16}$
Dito		2½	„	$32\frac{11}{16}$

Nieuwe Russische leening 81⅛ pCt.

Geen staatknudig nieuws.

LONDEN, *heden* 7 Januarij. Consols 87⅛.
PARIJS, *heden* 7 Januarij. Rente 3 pCt. 63.

LONDEN, *heden* 7 Januarij. Tarwe werd 1/ hooger betaald; Haver vast; Garst onveranderd; Erwten en Boonen 2/ lager afgegeven. — Boter (Friesche) 114/.

AMSTERDAM, *heden* 7 Januarij. Tarwe en Rogge werden *f* 10 en Garst *f* 5 hooger gedaan. Koolzaad op April 108½ p. vl. biedend. Raapolie vliegend *f* 58, op Mei *f* 56.

ROTTERDAM, *heden* 7 Januarij. Tarwe was vast; in de overige granen heerschte eene flaauwe stemming.

GRONINGEN, 4 Januarij. De aanvoer van granen was heden zeer gering, en alleen aan benoodigden te plaatsen: 120 ℔ n. Oml. Tarwe *f* 13.75; 116, 120, 123 ℔ n. Old. *f* 12.60, *f* 13.50, *f* 14.25. 116, 120, 123 ℔ Rogge *f* 10.90, *f* 11.40, *f* 11.90. 113, 116, 120 ℔ Gr. Zand. Boekweit *f* 8.40, *f* 8.80, *f* 9.20; 113, 116 ℔ Veen Boekweit *f* 8.15, *f* 8.55. 93, 96, 99 ℔ Garst *f* 6.20, *f* 6.70, *f* 270. 65—72, 78—85 ℔ dikke Haver *f* 3.55 à *f* 4.05, *f* 4.45 à *f* 4.85. Koolzaad *f* 13 à *f* 16.60. Zomerzaad *f* 12 à *f* 15. Gort *f* 12.25 à *f* 12.50,

LEEUWARDEN, 4 Januarij. Boter *f* 44.50. Aanvoer 533 ¼, 163 ⅛, $51\frac{1}{16}$

[illegible]ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der [illegible]rde Klasse.

1ste Trekk. No. 14409, een prijs van *f* 1250. Nos. 10242, 18758, 19924, ieder een prijs van *f* 1000.
2de „ Nos. 15456, 16807, 12522, 7067, 6827, 11665, 15255, ieder een prijs van *f* 1000. No. 12354, een prijs van *f* 25,000. No. 17237, een prijs van *f* 5000. No. 9133, een prijs van *f* 1250. No. 1268, een prijs van *f* 2500.
3de „ [illegible]

*** Getrouwd [illegible]
[illegible]
den 6 Januarij 1856. [illegible]
Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd te *Hindeloopen*, den 6 Januarij 1856:
D. VAN DER LEIJ, van *Dronrijp*, en
I. LAMMERTS.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER P. VAN DER WERF, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 1 Januarij 1856. IJ. TULP.

*** Heden avond beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER R. P. SCHUURMAN, geliefde Echtgenoote van
Bolsward, den 2 Januarij 1856. J. A. NIEUWEHUIS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON A. G. PEAUX, geliefde Echtgenoot van
Heerenveen, den 3 Januarij 1856. L. FEITS Lz.

*** Bevallen van eene DOCHTER BAUKJE GAASTRA, geliefde Echtgenoote van
Sneek,
4 Januarij 1856. W. REINOUTS VAN HAGA.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON ANTJE DIRKS VAN DER WERF, Echtgenoote van
Koudum, 4 Januarij 1856. S. B. VAN DER MEER.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER IJ. I. WIJMA, geliefde Echtgenoot van
Heeg, 6 Januarij 1856. A. A. VISSER, SEN.

*** Bevallen van een' ZOON H. HESSEL — KOELMA.
Wolvega, 6 Januarij 1856.

LEEUWARDEN, 7 Januarij 1856. Bevallen van een' ZOON HILLIGJE VAN DAM, geliefde Echtgenoot van
D. BOUMA NIEUWENHUIS.

*** Heden overleed ons geliefd jongst Dochtertje DOEDTJE, in den ouderdom van bijna drie jaren.
Makkum, L. BRITZEL.
den 26 December 1855. M. BRITZEL, geb. VISSER.

*** Heden middag overleed tot onze innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden, onze veel geliefde jongste Zoon HENRICUS, in den nog jeugdigen ouderdom van bijna 21 jaren.
Sneek, A. HOMAN.
den 31 December 1855. R. HOMAN geb. POTMA.

*** Heden nacht overleed plotseling mijn hartelijk geliefde Echtgenoot REINDER PIETERS DE BOER, in leven Landbouwer alhier, Dijkgraaf van Ferwerderadeel en Lid van den Raad dier Gemeente, in den ouderdom van bijna 67 jaren, waarvan ik ruim 39 jaren met hem vereenigd mogt zijn.
De goede God steune mij in mijnen hoogen ouderdom en doe ons elkander eens in betere gewesten wederzien!
Ferwerd, JENKE B. WIJMSTRA,
1 Januarij 1856. Wed. R. P. DE BOER.

*** Heden morgen ruim 7 uur, overleed mijne geliefde Huisvrouw en mijner 5 Kinderen zorgdragende Moeder ANTJE SJOERDS DE JONG, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 43 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 22 jaren. Wat ik met mijne Kinderen en Betrekkingen in haar verlies, zullen zij beseffen, die haar van nabij gekend hebben in haar stil en zachtmoedig leven. Dat zij in vrede is ontslapen, leenigt eenigzins onze droefheid.
Wommels, R. K. BOERSMA,
den 3 Januarij 1856. *mede in naam der Kinderen.*

*** Heden overleed ons jongst Dochtertje AKKE, oud drie jaren en drie maanden aan eene bezetting op de borst.
Piaam, A. S. POSTMA.
den 3 Januarij 1856. G. IJ. DE JONG.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond omstreeks 6 uur overleed plotseling en zeer onverwacht, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Moeder TIETJE JANS ALBERDA, in den ouderdom van ruim 47 jaren. Nog slechts vijf dagen en onze gelukkige echt hadde eenen duur van 25 jaren bereikt.
Bolsward, 4 Januarij 1856. A. L. VAN DIERMEN.

*** Heden avond omstreeks 10 ure overleed mijne geliefde Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder TRIJNTJE KLAZES WIJMENGA, oud circa 37 jaren, na eene allergenoegelijkste echtvereeniging van bijna 12 jaren, mij nalatende 6 Kinderen allen te jong om dit zwaar verlies te kunnen beseffen.
Zeer diep treft mij deze slag, doch wensch met gelatenheid te berusten in den wil van Hem, wiens doen altijd wijs, heilig en goed is.
Bergumerdam, R. J. WIJMENGA,
den 5 Januarij 1856. *Logementhouder.*
NB. Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen omstreeks 2 uur, overleed aan eene hevige ziekte van slechts negen dagen, mijn waardigen Echtgenoot de Heer HESSEL HESSELS DE JONG, in den ouderdom van ruim 52 jaren. Hij was gedurende zeventien jaren voor mij eenen besten man en voor mijne drie Kinderen, uit een vorig huwelijk, eenen braven en zorgdragenden Stiefvader.
Molkwerum, A. A. BOONSTRA.
den 5 Januarij 1856. Wed. H. H. DE JONG.

DOKKUM, 5 Januarij 1856. Heden in den vroegen morgen ontsliep na een langdurig doch geduldig lijden, in den gezegenden ouderdom van ruim 82 jaren, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder Mejufvrouw SAAPKE REKKER, Wed. van wijlen den Heer ALLE FRANZEN KLAVER.
Dankbaar voor haar langdurig bezit, staren wij haar na in de gewesten der gelukzaligheid. F. A. KLAVER, *uit aller naam.*
Veelvuldige Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 1 tot en met den 7 Januarij 1856 aangegeven: 10 Geboren, 9 Overleden.

FAILLISSEMENT.

Krachtens ordonnantie van den Edel Achtbaren Heer Jhr. Mr. S. W. H. A. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Regter Commissaris in het faillissement van GERARD JACOBUS BUISMAN, Koopman in Manufacturen en Wollen Stoffen te Leeuwarden, is de Rangschikking met de noodige bewijzen door de Curatoren ter Griffie der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden nedergelegd, om aldaar gedurende veertien dagen te verblijven ter inzage van een ieder, na verloop van welken termijn geen verzet meer wordt toegelaten en de Rangschikking definitievelijk gesloten.

De Curatoren in het faillissement,
Mr. S. W. THOMF,
Mr. [illegible]

De Curator in het faillissement van WIJBREN IJGES JONGSTRA te Hindeloopen, maakt bekend, dat door hem op Woensdag den 6 Februarij eerstkomende, 's middags ten 12 ure, in het Paleis van Justitie te Sneek, zal worden afgelegd Rekening en Verantwoording van zijn gehouden beheer en Uitkeering zal worden gedaan van de onder hem ter dier zake berustende gelden.

Sneek, 3 Januarij 1856. Mr. B. S. STIENSTRA, *Procureur.*

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. JOHs. v. D. VEEN, Procureur aldaar, als Curator in het faillissement van G. Eekma van Dijk, ten huize van laatstgemelden in de Kleine Hoogstraat te Leeuwarden, op Maandag den 14 Januarij 1856, des voordemiddags 9 uur, en volgende dagen, verkoopen:

1. Eene belangrijke partij differente KOLONIALE- en andere WINKELWAREN, zoo mede eene groote partij CIGAREN, voorts WIJNEN, LIKEUREN, STERKE DRANKEN, ELIXER, BITTER, HAARLEMMER OLIE, enz.
2. WINKELGEREEDSCHAPPEN, als: Toonbank, koperen Schalen, Meel- en Oliebakken, Bussen, Doozen, Trompen, Flesschen, Maten, Gewigten, Papier, enz.
3. MEUBELEN en HUISGERADEN, waarbij eiken Secretaire, Mahonij Buffetkastje, Kagchels, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Koper-, Tin-, Glas-, Porselein- en Aardewerk, Bedden met toebehooren en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen op Zaturdag 12 Januarij, van 10 tot 2 uur.

TE HUUR: Een HUIS en TUIN, alsmede een klein INTREK. Te bevragen bij O. J. DIJKSTRA, op het Vliet te Leeuwarden.

TE HUUR, op den 12 Mei 1856: Een KOETSHUIS met STALLING voor vier Paarden; benevens eene **ruime** BURGER-WONING boven dezelve, met ruime Zolders, Regenbak, Put enz., staande in de Beijerstraat, letter G, no. 135a, thans gebruikt en bewoond door den Timmerman *H. C. Grosjean.* — Te bevragen bij MR. J. W. TROMP, Advocaat in de Kerkstraat.

TE HUUR OF TE KOOP om met 1° Mei te aanvaarden: Het bekende LOGEMENT *de Koppel Paarden* te Assen, aller gunstigst gelegen aan het Marktplein, hebbende eene ruime Zaal en vele Vertrekken, en **Stalling** voor 100 Paarden, met bijbehoorenden **Tuin.** Inlichtingen zijn te bekomen met *franco* brieven bij Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris te Assen.

A. GRATAMA vaceert: tot het betalen der COUPONS van Certificaten 2½ % W. S. administratie Ketwich & Voombergh en de Wed. Willem Borski, verschenen 1 Januarij 1856.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het **Administratie-Kantoor** van Nationale fondsen, opgerigt door THIJS FEENSTRA, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot betaling van de COUPONS 2½ pCt. Werkelijke Schuld, verschenen 1 Januarij 1856.

Ten Kantore van J. E. MISPELBLOM BEIJER, te *Leeuwarden* en L. L. F. MISPELBLOM BEIJER, te *Heerenveen*, wordt gevaceerd tot de uitbetaling der COUPONS 2½ % Nat. Werk. Schuld, van de navolgende Administratie-Kantoren: *S. & D. Saportas, van Maarsseren, Le Jolle & Buijs* en *Kerkhoven; Wed. H. F. Tjeenk c. s.*, en *H. Huijgens Bakker* en *H. G. Mulder.*

WONDERSNUIF VAN DR. BROUILLARD

wordt door den Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, steeds met uitmuntend gevolg afgeleverd tegen verstopte en zwakke hoofden en oogen; in onderscheiden hoofdpijnen, vooral tegen die welke uit de zenuwen, koude of rhumatieke oorzaken voortkomen; terwijl zij dikwijls in bijna hopelooze gevallen gebaat heeft, à 60 Cents het verzegelde doosje met berigt; als ook een voortreffelijk middel voor

WINTERHANDEN EN VOETEN,

dat, in ieder geval de heerlijkste uitkomsten heeft opgeleverd, en tevens gemakkelijk en zindelijk in het gebruik is, à 30 Cents het fleschje, en voorts de

DAMES LEVERTRAAN.

van eene aangename en fijne smaak, die tevens alle de eigenschappen van de beste levertraan in zich vereenigt, à ƒ 1 de ½ flesch.

Gisteren kwam bij mij KLAAS CORNELIS WESTERDIJK van Pieterbieren, die 3 jaren heeft gesukkeld aan eene kwijnende ziekte, zenuwlijden, maagpijnen en andere ongesteldheden in het ligchaam. Hij heeft daarvoor hulp gezocht bij verschillende Doctoren en ook bij een Professor, die hem echter niet helpen konden en ook verklaarden zijne ziekte niet te kennen. Hij wilde het toen dan ook eens met de **Revalenta** proberen en heeft die gedurende drie vierendeel jaars trouw bij mij laten halen. Nu kwam Westerdijk zelf en verzocht in de Couranten te doen plaatsen dat hij door de **Revalenta** genezen is, zich geheel hersteld en krachtig gevoelt en zonder de minste pijn is.

Groningen, 18 December 1855. C. RIKKERS.

De **Revalenta**, goed gekookt en met veel suiker gebruikt, is een zeer smakelijk ONTBIJT; sommigen doen er een weinig zout bij of gieten er een scheutje room over, om den smaak nog te verhogen. Als TUSSCHEN-UURTJE is zij heerlijk met een scheutje Bordeaux- of Rijnwijn en suiker aangemaakt; een weinig Cognac of Rum wordt daarvoor ook wel gebruikt. Met Bouillon of Vleeschnat gekookt kan een lepelvol van dit voedzame Meel een MIDDAGMAAL vervangen. De Consument is echter in het geheel niet aan dit voorschrift verbonden; hij kan de toebereiding geheel naar zijnen smaak regelen, voor alle uren van den dag en ook voor het AVONDETEN, zonder beducht te zijn dat het hem bezwaren zal.

De **Revalenta** bezit eene verwonderlijke geneeskracht; er gaat geen dag voorbij waarop niet de een of andere merkwaardige genezing bekend wordt; niet uit ver verwijderde landen van onbekende lijders, maar in ons eigen land, in onze steden en dorpen, onder onze oogen zien wij ze plaats hebben; hier even als in andere landen, worden ze veelal openlijk bekend gemaakt door lijders uit alle standen, met naam en woonplaats er bij; het zijn particulieren, ambtenaren, geleerden, zelfs voorname medici, die van deze feiten getuigenis afleggen, de bijzondere eigenschappen der Revalenta erkennen en ze algemeen aanbevelen.

De **Revalenta** is een heerlijk, gemakkelijk, goedkoop, smakelijk geneesmiddel, dat nooit kwaad doen kan en altijd helpt als het maar

GOED GEKOOKT WORDT,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiksaanwijzing die bij iedere Bus los afgegeven wordt en zorge dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De **REVALENTA** is te verkrijgen in onderstaande Dépôts voor 87½ cent, ƒ 2, ƒ 3.50, ƒ 8 en ƒ 16.

Er zijn vele nagemaakte soorten; men lette er op dat men DU BARRY'S REVALENTA koope.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindeloopen, D. de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jenlen & Co.; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een zeker werkend middel tegen *zinkingen* en *jichtpijnen*. G . . . . H . . . . . ., te Veenham, was lijdende aan hevige zinkingen, en beproefde een aantal zeer vermaarde hulpmiddelen, in hoop daardoor verligting in zijne smarten te erlangen, doch de ziekte nam veel meer, en zoo zeer toe, dat hij het bed niet meer kon verlaten, en handen noch voeten kon bewegen. In dezen treurigen toestand werd hem door een vriend eene zekere hoeveelheid Zalf en Pillen van Holloway ter hand gesteld. Hij begon onmiddelijk daarvan gebruik te maken, en aldra eene verbetering in zijnen toestand gevoelende, ging hij gedurende elf weken daarmede voort, en genoot thans eene volmaakte gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Strastman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Vlietstra, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; alsmede Londen, Holloway's Etablissement Strand 224 en New-York, 80 Miden Lane.

VOORWAARTS.

De Ondergeteekende berigt door dezen, dat hij met primo dezes, zijn door stoom gedreven **KORENMOLEN** genaamd *VOORWAARTS*, weder in **werking** heeft gesteld en zich vriendelijk bij HH. Bakkers en Veehouders aanbeveelt tot het **malen** van TARWE, ROGGE en BEESTENVOEDER, belovende eene prompte en civiele bediening.

Dokkum, 7 Januarij 1856. J. REINDERS Rz.

Een JONG MENSCH wenscht geplaatst te worden bij een **plattelands HEELMEESTER**, met **kost en inwoning**, om in dat vak opgeleid te worden. Iemand hiertoe genegen zijnde gelieve zich te vervoegen bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een KASTMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij P. BOS, te Harlingen.

Men vraagt een SMIDSKNECHT, zijn werk goed of uitmuntend verstaande, kan aanstaande Mei werk bekomen bij SAKE U. FABER, Mr. Smid te Witmarsum. *Tegen goed loon.*

Wie *drie* LAMMEREN vermist, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij JURJEN DOUWES KINGMA, te Jellum.

***** Ter Provinciale Drukkerij van de Weduwe M. VAN DEN BOSCH te *Leeuwarden*, is van de pers gekomen:

Derde verzameling van Verslagen, **betreffende gedane proeven van inënting der besmettelijke Longziekte op Runderen**, in de Provincie Friesland. Uitgegeven op last van Gedeputeerde Staten dier Provincie.

Prijs ƒ 25 Cents.

***** Ter Courant-, Boek- en Steendrukkerij van L. SCHIERBEEK, Eewal, H, no. 8, te Leeuwarden, en verders bij alle Boekhandelaren in deze Provincie, is te bekomen:

VOLKS-ALMANAK

VOOR HET SCHRIKKELJAAR 1856,

UITGEGEVEN DOOR DE MAATSCHAPPIJ

TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

MEER BIJZONDER INGERIGT VOOR DE PROVINCIE *Friesland*.

INHOUD:

Sterrekundig Gedeelte van den Almanak. (Inlichtingen). Kalender. Staat der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in de provincie Friesland. Naamlijst der Gereformeerde, Afgescheidene, Luthersche en Doopsgezinde Predikanten, alsmede der R. K. Pastoors, Kapelaans en verdere Geestelijken in deze Provincie. Het vertrek der Posten van Leeuwarden. Het afvaren der Trekschuiten. Het afvaren der voornaamste Beurt- en Veerschepen, benevens derzelver ligplaatsen. Het afvaren der Stoombooten. Het afrijden der Diligences en Vrachtwagens van de voornaamste plaatsen in Nederland. De voornaamste Jaar-, Paarde- en Veemarkten in Friesland. De algemeene Christelijke Feestdagen, R. K. Feest- en Vastendagen, Joodsche Feestdagen. Verjaardagen van het Koninklijk Huis. Verklaring van de dagtafels der Watergetijden, Enkhuizer Watergetij, Friesch Watergetij, Rotterdamsch Watergetij. Officiële opgave van Kermissen, Paarde-, Vee en andere markten in Nederland, alsmede der Weekmarkten. Polderrekening. Mengelwerk. Natuurkennis, de invloed van de Maan op het Weêr. Nederland en de Zee, (Acht dichtstukjes met zeven Portretten). Geschiedenis en overlevering. Dichtstukjes. Landhuishoudkunde met twee afbeeldingen. Zangstukjes met muzijk. Volkshuishoudkunde. Gezondheidsleer. Uitspanningsreizen met twee Plaatjes. Statistieke Mededeelingen.

Prijs 50 Cents.

De Uitgever beveelt bovengenoemden Almanak, die, uitgegeven door de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, zeker geene verdere aanprijzing zal behoeven, in de attentie van ieder aan.

*** Buitengewoon goedkoop Papier.

Wegens REGTSTREEKSCHE VERBINDING met eene der EERSTE PAPIERFABRIEKEN zijn alle soorten van VELIN SCHRIJF- en POSTPAPIER, UITMUNTEND SCHOOLPAPIER, en dito GELINIEERD, wat de *voorhanden soorten betreft*, met *bijna geene verhooging*, alsmede PAK- of ZAKJESPAPIER steeds in verschillende kwaliteiten voorhanden bij VAN DRUTEN & BLEEKER te *Sneek*, die tevens door het bezit eener uitnemend werkende

SNELPERS EN STEMPELPERS,

in de gelegenheid gesteld zijn, ALLE MOGELIJKE SOORTEN van **DRUKWERK** met den MEESTEN SPOED KEURIG UITGEVOERD en tegen HOOGST BILLIJKE PRIJZEN af te leveren, ook die, voor welke dikwijls steendruk wordt gebruikt, als: REKENINGEN, NOTA'S, FACTUREN, WISSELS, KWITANTIËN enz., enz., en het STEMPELEN in HOOGDRUK VAN VOORLETTERS, NAMEN, FIRMA'S, ADRESSEN enz op VISITE- en ADRESKAARTJES, POSTPAPIER, enz.

Bij bovengenoemden is tevens tegen

VEEL VERMINDERDE PRIJZEN

voorhanden eene fraaije partij **BOEKWERKEN** van de voorlaatste jaren, zeer geschikt voor LEESGEZELSCHAPPEN, LEESBIBLIOTHEKEN, enz.

NB. Ten gevolge der buitengewoon lage prijzen, wordt het Papier niet afgeleverd dan à contant.

*** ALOM VOORHANDEN:

Het Boek der Psalmen	à	20 Cents.
De Profetiën van Jesaja	„	20 „
Euangelium van Matheus	„	15 „
„ „ **Marcus**	„	15 „
„ „ **Lucas**	„	15 „
„ „ **Johannes**	„	15 „
Handelingen der Apostelen	„	20 „
Openbaring van Johannis	„	15 „

Bovenstaande net gebrocheerde boekjes in het kleinst mogelijke formaat, bevelen zich door uiterlijk en innerlijk bijzonder aan, als men ze ziet zal men niet nalaten er eenige van te koopen.

Haarlem. J. J. VAN BREDERODE.

***** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

JAARBOEKJE

VOOR DE GEMEENTE-BESTUREN IN NEDERLAND.

EERSTE JAARGANG, 1856. Prijs ƒ 1.80.

Aan een Jaarboekje, uitsluitend bestemd voor Gemeente-Besturen, bestond sedert de invoering der Gemeentewet eene algemeen erkende behoefte. De vele moeijelijkheden en bezwaren aan de zamenstelling daarvan verbonden, hebben echter den uitgever niet afgeschrikt, al het mogelijke te beproeven deze uitgaaf tot stand te brengen. De eerste jaargang bevat: 1°. Volledigen Kalender; 2°. Opgaaf der Leden van het Departement van Binnenlandsche Zaken; 3°. Naamlijst der Commissarissen des Konings en der Gedeputeerde Staten; 4°. Lijst der Gemeente-Besturen, met opgaaf der bevolking, de namen van HH. Burgemeesters, Wethouders, Raden, Secretarissen, Ontvangers, Hoofden der Armbesturen en de vermelding der onderscheiden Belastingen en Jaar- of Weekmarkten; 5°. Alphabetische Naamlijst der Gemeenten, met aanwijzing in welke provincie zij gelegen zijn, alsmede tot welk Arrondissement en Kanton zij behooren.

Van alle aanmerkingen, inlichtingen of aanwijzingen, waartoe de uitgever zich aanbeveelt, zal steeds een nuttig gebruik gemaakt worden.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 4 Januarij 1856 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:
Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 17.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 346.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 346.00.
Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
den 5 Januarij 1856. VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 31 December 1855, ter kennis der ingezetenen, dat, wederom, van den 29 December 1855 tot en met den 4 Januarij 1856:

1. 26 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Doniawerstal 4, Hennaarderadeel 4, Leeuwarderadeel 1, Lemsterland 1, Opsterland 1, Rauwerderhem 3, Schoterland 2, Wonseradeel 3, Wijmbritseradeel 3 en IJlst 2, en 84 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 12, Bolsward 3, Doniawerstal 10, Hennaarderadeel 8, Idaarderadeel 2, Leeuwarderadeel 5, Lemsterland 4, Menaldumadeel 4, Rauwerderhem 6, Utingeradeel 3, Wonseradeel 6 en Wijmbritseradeel 21, bedragende daardoor het totaal der gevallen gedurende het jaar 1855, 2015 en sedert den 1 Januarij dezes jaars 55;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Tjipke Pieters de Vries, te Huins; Meinte Minnes Boersma, te Oosterwierum; Bartele Johannes Hoekstra, te Legemeer (op zijne Boerderij te Idskenhuizen; Anne Atzes van der Leij, te Goingarijp; Anne Jans Boschma, te Hennaard; Jan Fokkes Plantenga, te Wommels; Thomas Gerbens Brouwer, te Grouw; de Weduwe Anne Jacobs Hoekstra en Jan Bouwes Ringnalda, beide te Huizum; Eise Pieters Renema, te Wirdum; Tjeerd H. Abma, te Terzool; Pieter Meijer, te Sijbrandaburen; Hendrik D. Sijbrandij, te Rauwerd; Bjintze Pieters Boschker en Jan Roels Bosma, beide te Oranjewoud, onder Oudeschoot; Uilke Kornelis Romkema, te Akmarijp; Jan Reins Hettinga, te Wolsum; Hotse Meinders Rusticus, te Westhem en Sipke Gabes Kooistra, te Folsgare, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Fokke Minnes Minnesma en Tjeerd Hanzes Hoekstra, beide te Haskerhorne en Jouke Jacobs Rienstra, te Hempens.

Leeuwarden, *De Gedeputeerde Staten voornoemd*,
den 7 Januarij 1856. VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 2de helft van de maand December 1855, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe	Witte	*f* 14.12½	de mudde.	Boter		*f* 1.14	het pond.
	Roode	„ 0.00	„ „	Vleesch	Koe	„ 0.50	„ „
Rogge		„ 11.62½	„ „		Kalfs	„ 0.00	„ „
Gerst	Vroege.	„ 6.50	„ „		Schapen	„ 0.30	„ „
	Late	„ 6.00	„ „	Varkensvleesch	Versch.	„ 0.62	„ „
Boekweit		„ 9.60	„ „		Gerookt	„ 0.88	„ „
Haver		„ 4.25	„ „	Aardappelen	Vroege	„ 0.00	de Mudde.
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 0.00	„ „
Erwten	Witte	„ 0.00	„ „	Zaad	Kool	„ 17.25	„ „
	Groene	„ 12.00	„ „		Raap	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 13.00	„ „		Lijn	„ 13.25	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.
Leeuwarden, *De Burgemeester*,
den 1 Januarij 1856. J. H. BEUCKER ANDREÆ.

Ten behoeve van de stichting eener Kerk voor de Protestantsche bewoners der Haarlemmermeer is ontvangen:
Bij den eerst-ondergeteekende, van S. *f* 10; van N. N. *f* 3; van de Wed K., een Coupon à *f* 6.18½; van B., *f* 10; van een handwerksman *f* 2.
Bij den laatst-ondergeteekende, van Mevr. B., *f* 10 en van Mevr. K. S. *f* 10.
Iedere bijdrage, ook de geringste, wordt ter bevordering van het weldadig doel, gaarne en met erkentelijkheid aan de Christelijke liefde, ontvangen.
7 Januarij 1856. L. PROES.
H. L. VINKE.
Predikanten te Leeuwarden.

EVANGELISCHE MAATSCHAPPIJ.

Op *heden* **Dingsdag** den 8 Januarij zal door den Heer H. DRIESMAN eene **VOORLEZING** gehouden worden, in de *Groote Zaal* van den Heer W. VAN DER WIELEN.

SPAARBANK TE SNEEK.

DIRECTEUREN DER SPAARBANK te *Sneek*, berigten aan de Deelnemers, dat zij op Maandag den zevenden Januarij 1856, en voorts op elken Maandag dier maand, des voormiddags van elf tot één uur, zitting houden in het gewone Locaal, ter inschrijving der **Interessen**, verschenen op den eersten Januarij 1856.
Voorts wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de Boekjes, waarvan de Kapitalen zijn uitbetaald, doch waarop nog eenige Rente kan ontvangen worden, binnen vijf jaren na de uitbetaling der hoofdsom, ter ontvangst dier Rente moeten worden aangeboden; bij gebreke waarvan dezelve aan de Spaarbank zullen vervallen.
Sneek, *Namens Directeuren voornoemd*,
5 Januarij 1856. I. WOUTERS, *Thesaurier*.

ALGEMEENE LOTERIJ
ZONDER NIETEN,

van ***Handwerken*, *Schilderijen*, *Voorwerpen van Kunst*, *Boeken*, *Platen*** *en verdere Voortbrengselen van Nijverheid*, *enz.*, *enz.*, geheel ten voordeele *der noodlijdenden op Banda en Ternate*, *in den Molukschen Archipel*, *onder bescherming en aanbeveling van:* Z. D. H. den Hertog BERNHARD VAN SAXE-WEIMAR, Z. Ex. den Minister van Staat J. J. ROCHUSSEN, Z. Ex. den Minister van Staat J. C. BAUD, den Heer President der Nederl. Handel-Maatschappij E. P. DE MONCHY, den Oud-Resident op Java J. W. H. SMISSAERT.

Blijkens de in de Nederlandsche dagbladen medegedeelde berigten, zijn wederom een groot gedeelte der Moluksche eilanden door *Aardbeving* en *Brand* geteisterd, en duizende hunner inwoners ongelukkig gemaakt. Banda zelfs, nog voor geene vier jaren zoo zwaar door Aard- en Zeebeving beproefd, bleef van dien algemeenen ramp niet uitgesloten. De Heer Minister van Kolonien heeft in zijne aankondiging in de Staats-Courant van 17 November 1855 het Nederlandsche volk aan dien nood herinnerd en ieder opgeroepen om liefdadigheid te oefenen jegens zijne ongelukkige natuurgenooten in Indië. Geen aandrang scheen dien Staatsman noodig, omdat, waar weldadigheid het kenmerk was van het Nederlandsche volkskarakter, de beoefening dier deugd vooral niet achter zou blijven, zoodra het gold de leniging van rampen, geleden in die gewesten, waaraan Nederland zoo naauw verbonden is, en van waar altijd op de meest onbekrompene wijze hulp opdaagde, wanneer zij ten behoeve van ongelukkigen hier te lande verlangd werd. Doordrongen van den pligt, die op iederen Nederlander rust, om milddelijk zijner natuurgenooten in Indië te gedenken, heeft de ondergeteekende het voornemen opgevat eene *verloting van handwerken*, *schilderijen*, *voorwerpen van kunst en nijverheid*, *boeken en platen*, dienstbaar te maken aan het doel, door den Heer Minister van Kolonien beoogd. Hij vleit zich met de hoop, dat daaraan eene ruime deelneming moge ten deel vallen en dat allen, die in Nederlandsch Indië belang stellen, iets van het hunne willen afzonderen, om zijne onderneming ten meesten nutte en voordeele van de Indische noodlijdenden te doen uitloopen. Heeft ook de ondergeteekende, bij het bewustzijn, dat veler nood in Nederland hoog geklommen is en dat wij zorgvolle tijden beleven, langen tijd geaarzeld om zijn plan openbaar te maken, na de oproeping van wege de Regering durft hij daartoe met vertrouwen overgaan, omdat hij weet, dat de hand zich hier nimmer sluit voor kommer en ellende, en Nederland niet door Indië in edelmoedigheid en menschlievendheid wenscht te worden beschaamd. Indië, dat zijne schatten jaarlijks milddelijk voor Nederland afwerpt, gaf veel nog daarenboven, toen ons Vaderland geteisterd werd; het verwacht ook veel van Nederland, nu in eigenen boezem de zwaarte van Gods kastijdende hand gevoeld wordt. — De heeren aan het hoofd dezes vermeld, hebben zich bereid verklaard, onder hunne bescherming en aanbeveling, deze Loterij te ondersteunen en de Heer J. W. H. Smissaert, Heerengracht alhier, wil zich belasten met de in ontvangst neming van alles, wat ten behoeve van deze Loterij door hen, die tot leniging van den nood der ongelukkigen op Banda en Ternate wenschen bij te dragen, zal worden beschikbaar gesteld, alsmede met het beheer en de inzameling der gelden, waarvan te zijner tijd in de openbare dagbladen verantwoording zal worden gedaan, en welke vervolgens aan den Heer Minister van Kolonien ter overmaking naar Indië zullen worden afgedragen. Het Lot zal slechts *f* 2.50 bedragen. De Inteekening blijft opengesteld tot den 20 Januarij 1856, weshalve de ondergeteekende verzoekt, dat de Inteekenlijsten en alle voor de Loterij bestemde voorwerpen voor dien tijd zullen worden teruggezonden of bezorgd. De voorwerpen, welke men voor deze Loterij wenscht te bestemmen, zullen ten huize van den Heer J. W. H. Smissaert kunnen worden bezorgd, of wel op zoodanige andere plaatsen, als nader zullen worden aangewezen. De ontvangene voorwerpen zullen op den 1sten Februarij 1856, in een nader aan te wijzen lokaal, te 's Gravenhage worden ten toon gesteld, en zal de verloting daarvan onmiddelijk na de sluiting der tentoonstelling plaats hebben. Reeds zijn er eenige belangrijke en kostbare voorwerpen, waarvan enkele meer dan *f* 150 waardig zijn, ontvangen, en de ondergeteekende neemt de vrijheid deze Loterij aan allen, die in Nederlandsch Indië belang stellen, ten dringenste aan te bevelen. De Lijsten van inteekening en deelneming, alsmede rekening en verantwoording worden bij het storten der gelden aan het Ministerie van Kolonien afgegeven.
's Gravenhage, 4 December 1855. C. W. MIELING.
NB. Ten Kantore dezer Courant, alwaar voor bovengenoemde Loterij, inteekenlijsten en inschrijving-billetten voorhanden zijn, zal men zich gaarne belasten met het in ontvang nemen van de als bijdrage bestemde voorwerpen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOLSWARD, noodigen bij deze uit **Sollicitanten**, welke bekwaam en genegen mogten zijn te vervullen de betrekking van EERSTE KLERK ter Gemeente-Secretarie alhier, waaraan verbonden is eene jaarwedde van *f* 350. Belangstellenden worden verzocht zich ten spoedigsten aan te melden in persoon of met *vrachtvrije* brieven, bij den Heer Burgemeester der Gemeente.
Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 2 Januarij 1856. J. HAITSMA MULIER.
De Secretaris, S. W. FENNEMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Pietersbierum*, in de Kerk aldaar, tegen Dingsdag den 22 Januarij 1856, des voormiddags ten elf uur, ten einde te stemmen DRIE GECOMMITTEERDEN, om met Burgemeester en Wethouders uit te maken de Commissie ter vervulling van de vacante Schoolonderwijzersplaats ten gemelden dorpe, vereischt.
Sexbierum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 5 Januarij 1856. E. MANGER CATS, *Burgem.*
E. J. ALTA, *Secret.*

BOELGOED TE SINT JACOBI-PAROCHIE.

De Notaris BRUNGER zal, Woensdag den 9 Januarij e. k., des voormiddags ten 9 ure, ten huize van Mejufvrouw de Wed. Tjepkema, om contant geld, publiek verkoopen:
1 vare Koe, 1 Kalfkoe en 1 Kalf, 1 Kapchais met Dissel en Beugel, 1 Hooiwagen, dubbele en enkele Gereiden, Leidsels en 1 Bellentuig, alsmede 500 pond best Cichoreizaad, eene partij Hooi en eenige Meubelen, benevens Bouw- en Melkgereedschap; bij Billetten breeder omschreven.

De Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Woensdag den 9 Januarij 1856, 's namiddags 4 uur, ten huize van de Wed. Wadman aldaar, onder meer andere Vastigheden, vroeger geannonceerd, tevens nog provisioneel verkoopen:
Een stuk BOUWLAND, in het Oost van Buitenpost, groot 1 b. 34 r. 90 el, sectie A, no. 812, behoorende aan den Heer P. IJpes.

FINALE VERKOOP TE ZWAAGWESTEINDE.

De Notarissen C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost en D. H. ANDREÆ, te Kollum, zullen de finale verkoop der **ZATHE** en **LANDEN** te Zwaagwesteinde, in gebruik bij Jacob Wiebes Hekstra, en in eigendom behoorende aan de Erven Eert Egberts de Boer, op den 21 der vorige maand gecontinueerd, doen plaats hebben op *VRIJDAG den 11 Januarij* 1856, *'s namiddags 3 uur*, *ten huize van FOKKE THEUNIS DE BRUIN*, *Herbergier te Zwaagwesteinde.*

De Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, op Zaturdag den 12 Januarij 1856, 's namiddags 4 uur, ten huize van E. J. Fokkinga, Kastelein te Augustinusga, *a.* publiek verkoopen: Eenige perceelen KAPHOUT, en *b.* publiek verhuren: 1°. 5 bunder BOUW- en WEIDLAND, gelegen bij Rôoschuur, behoorende aan Bin Oebeles Kamminga, en 2°. 5 b. 2 r. 10 el BOUWLAND, gelegen op de Tjoele, behoorende aan de Wed. en Erven R. W. Tjoelker, alles onder Augustinusga.

De Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal op Woensdag den 16 Januarij 1856, 's namiddags 4 uur, ten huize van D. Fopma te Surhuisterveen, *a.* publiek verkoopen: Eenige perceelen KAPHOUT onder Surhuizum en Surhuisterveen, en *b.* publiek verhuren: Ongeveer 2 b. 36 r. BOUW- en WEIDLAND te Surhuisterveen, behoorende aan de Diakonie der Doopsgezinde Gemeente aldaar.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal, op Donderdag den 10 Januarij 1856, 's avonds te 6 uren, in het Logement *de Feniks* te Dragten, finaal verkoopen:
Een uitmuntend stuk ingedijkt HOOILAND, gelegen aan de Kromme Ee, onder Boornbergum, groot 4-34-40; waarop geboden is *f* 2500.

De Notarissen VAN BLOM, te Dragten en DOUMA, te Gorredijk, zullen, op voorschreven tijd en plaats, finaal verkoopen:
3 stukken LAND, ten Oosten van de Dwarsvaart, te Noorder-Dragten, te zamen groot 3-70-70; waarop te zamen geboden is *f* 3264.

DEZELFDE NOTARISSEN, zullen, op Zaturdag den 19 Januarij 1856, 's namiddags te 5 uren, in de Herberg van Eldering te Oudega, in veiling brengen:
A. De **VASTIGHEDEN**, nagelaten door wijlen H. T. Veenstra, in leven Veenbaas te Oudega, bestaande in:
Twee HUIZEN, aan den Voorweg te Oudega, een BOSCH, *de Vogelkooi*, op het West aldaar, groot 2-25-40; een stuk ONLAND, het *Hooidamsland* genaamd, aldaar, groot 3-21-92; eene VEENGRAVERIJ, met den MOLEN en de TENTEN aldaar, groot 8-19-34; 2 stukken KLIJNLAND in den Polder *de Wieren;* benevens een perceel, zoo vergraven als onvergraven LAND, onder Veenwouden, gelegen in drie stukken, te zamen groot 3-88-60.
B. De volgende **VASTIGHEDEN**, afkomstig van wijlen Wietze Liebbes Bouma, als:
1. Een HUIS en ERF, de *Vogelkooi* genaamd, te Oudega, met den daarbij behoorenden Grond, groot 3-29-40.
2. Een stuk ONLAND aldaar, groot 7-12-70.
3. Een stuk DITO aldaar, tusschen slooten, groot 3-36-20.
4. Een stuk DITO, onder Eernewoude, *de Voorend* genaamd, groot 1-35-20.
5. Een stuk KLIJNLAND, in den Polder *de Wieren*, onder Oudega, groot 0-24-70.

Alles breeder bij Billetten gespecificeerd.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, krachtens geregtelijke autorisatie, op Vrijdagen den 11 en 25 Januarij 1856, telkens na den middag om 2 uur, ten huize van R. C. Wielsma, Logementhouder te Woudsend, publiek, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE en SCHUURTJE met **Erf**, **Bleekveld** er **Tuin** cum annexis, staande en gelegen in de Buren te Woudsend, bij H. A. van der Beek in gebruik, den 12 Mei 1856 te aanvaarden.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Vrijdag den 11 Januarij 1856, des namiddags ten 2 uren, ten huize van Pieter Jans Hoogland, Kastelein bij de Scharsterbrug onder Nijega, in het openbaar tegen genot van verhooggeld, finaal presenteren te verkoopen:
Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met eene daarop nieuw gebouwde HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, HORNLEGER, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, alles staande en gelegen aan den Rijdweg in de Scharren onder den dorpe Nijega, gemeente Doniawerstal, groot over het geheel 27 bunder 67 roede 70 el, zoo Weid- als Hooiland, bekend ten Kadaster van de gemeente Langweer, sectie B, nos. 42, 43, 68, 133, 296, 306, 969, 988 en 989, thans in gebruik bij de eigenaars Brant Sipkes Sevensma en Vrouw. — St. Petri en den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden, en zulks bij perceelen met regt van zamenvoeging nader bij Verkoopboekjes te omschrijven.
Conditien te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Verkooping te Workum.

De Notaris MANN, te Workum, zal, ten verzoeke van den WelEerwaarden Heer J. TROSTE, Predikant te Ondemirdum, uit kracht eener onherroepelijke volmagt, Vrijdag 11 Januarij 1856, provisioneel en 14 dagen later, zijnde den 25 dier maand, finaal telkens op de Societeit *de Harmonie* te Workum, des namiddags 3 uur, verkoopen:
Eene zeer uitmuntende KOOPMANS-HUIZINGE, met daarin verbondene voor korte jaren nieuw en doelmatig ingerigtte GRUTTERIJ, daartoe behoorende voortreffelijke en in den besten toestand zijnde GEREEDSCHAPPEN, gaand en loopend WERK, twee EESTEN, MOSTAARDMALERIJ, benevens STALLING voor 4 Paarden en 4 Koeijen, HOOISCHUUR voor plus minus 12 koe'seten hooi, BOEKWEITZOLDER met beschoten Dak, verschillende BERGPLAATSEN, alsmede **Tuin** met **Bleekveld**, **Erf** en **Plaats**, waarop **Put**; alles staande en gelegen op een goeden stand aan het Noord te Workum, en ten Kadaster dier Gemeente bekend in sectie A, nos. 1340, 1332, 303, 1381, 1382 en 1421, met 17 roed 44 el inhoudsgrootte, vrij van floreen en grondpacht; alles gelijk zulks door den Heer M. G. Heering wordt bewoond en gebruikt en 12 Mei 1856 te aanvaarden.

Publieke Verhuring te Tjummarum.

De Notaris A. WILHOLT, te Sexbierum, zal, op Saturdag den 12 Januarij 1856, in de Herberg *de Valk* te Tjummarum, provisioneel, en op Saturdag den 26 dier maand, in de Herberg *de Witte Zwaan* aldaar, finaal, telkens 's namiddags 2 uur, tegen strijk- en verhooggeld en tegen borgstelling, publiek verhuren, voor zeven jaar:
20 bunder 12 roede 60 el uitmuntend BOUW- en WEIDLAND, onder Tjummarum, behoorende aan de Kerk der Hervormde Gemeente aldaar, in 18 perceelen.
De Bouwlanden na het rispen der Vrucht in den Herfst van 1856, de Weidlanden 1 Maart 1857 te aanvaarden.

De Notaris WITHOLT, zal, op Woensdag den 16 Januarij 1856, des avonds 5 uur, in de Herberg bij H. van Dijk te Sexbierum, op autorisatie van de Arrondissements-Regtbank, finaal verkoopen:
1. Een HUIS en ERF, gekwoteerd no. 12, in de Buren te Sexbierum, bij Jan S. van Dijk in gebruik tot 12 Mei 1856; waarop geboden is *f* 801.
2. Een DITO, naast het vorige perceel, no. 13 aldaar, bij Dirk F. Anema in gebruik; 12 Mei 1857 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 351.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Maandag 14 Januarij e. k., 's avonds 7 uur, bij T. Sevensma aldaar, provisioneel veilen:
Twee prompte WOONKAMERS, met **Loodsen**, staande in de Groote Kerkstraat te Sneek, door W. Simons en F. van Gorcum bewoond voor *f* 90 in het jaar; te aanvaarden 12 Mei 1856, en te veilen in twee perceelen met regt van zamenvoeging.

NB. De provisionele veiling van een **HUIS** te ***Nijland***, door Notaris HAAGSMA te houden, wordt eene **week UITGESTELD**, en zal alzoo zijn **22 JANUARIJ 1856.**

VERKOOPING VAN EEN VEERSCHIP.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Dingsdag 15 en 22 Januarij 1856, des avonds ten 6 uren, provisioneel bij T. Sevensma, en finaal, bij I. de Jager te Sneek, publiek veilen:
Een hecht en welbetimmerd TJALKSCHIP, genaamd *de Jonge Sikke*, vroeger varende in de Buurt van de Zaan, over Sneek en Leeuwarden op Groningen, met compleeten **Inventaris.**
Bij open water liggende in de Stads-Gracht te Sneek.
Informatien te bekomen bij den Notaris voornoemd.

VERKOOP TE IJLST.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, tegen genot van strijk- en verhooggeld veilen:
1. Eene uitmuntende HUIZINGE en groot ERF met STALLING, voor 8 Koeijen en 1 Paard, alsmede een HOOIZOLDER, staande en gelegen te IJlst, bij Eeltje A. de Vries als eigenaar in gebruik; aanvaarding 12 Mei a. s.
2. Een hecht HUIS en ruim ERF c. a., naast het vorige, waarin eene Slagerij wordt uitgeoefend, benevens Stalling voor 4 Koeijen; in huur bij Jentje Jans Buma; aanvaarding 12 Mei 1858. En
3. Drie beste WOONKAMERS, in de zoogenaamde Oude Brouwerij, te IJlst, bewoond door W. J. v. d. Velde, K. A. de Vries en J. S. Post; aanvaarding 12 Mei a. s.

Wie gading maakt, kome Dingsdag 15 Januarij a. s., 's avonds 6 uur, bij Willem Zult, Kastelein te IJlst, ter provisionele toewijzing.

FINALE VERKOOP TE SNEEK.

De Notaris JORRITSMA, zal finaal verkoopen:
1. Eene in volle werking zijnde, beklante, best ter stand staande, hechte BROOD- en KLEIN-BAKKERIJ, ruim WOONHUIS, sterke **Zolders** en uitgestrekt **Erf**, gelegen op Leeuwenburg te Sneek, met achter uitgang in de Scharnersteeg, thans door den eigenaar H. Toens nog alzoodanig gebruikt en vele jaren tot hetzelfde einde gebezigd; staande op *f* 4501.25.
2. Eene propere op den besten stand staande WINKEL- en WOONHUIZINGE, gelegen aan het zoogenaamde *Schapenplein*, bij de Peperstraat te Sneek, bij Mej. K. Kijll in huur, waarin vele jaren eene **Vrouwenhoeden-affaire** is gedreven; waarop geboden is *f* 1857.
3. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Groote Sint Martini Kerk te Sneek; staande thans op *f* 160.25.

Alles den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden.
Wie gading maakt, kome Woensdag den 16 Januarij 1856, ten huize van de Wed. Sake S. Kisjes te Sneek, 's avonds 7 uur, ter finale toewijzing.

Verkoop te Sneek.

De Notaris JORRITSMA zal publiek veilen:
1. Eene voortreffelijke nieuw gebouwde hechte en zeer ter nering staande WINKEL-HUIZING c. a., gelegen aan de voormalige Koemarkt westzijde te Sneek; bewoond door Tjeerd J. Hoekstra c. u.; aanvaarding 12 Mei a. s. En
2. Een HALF LOT in de GROENDIJKSTER LANDEN te Sneek.

Wie gading maakt, kome Donderdag 17 Januarij a. s., 's avonds 7 uur, bij den Kastelein G. de Ruiter te Sneek, ter provisionele toewijzing.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zal, op **Dingsdag** den 15 Januarij 1856, des avonds te 7 uur, ten huize van Mejufvr. de Wed. Bontekoe, in *de Unie*, aan de Groote Markt te Groningen, publiek worden verkocht:
Een welbevaren snelzeilend KOFSCHIP, genoemd *de Eendragt*, groot 49 Commerciëlasten, of 92 tonnen, in het jaar 1832 nieuw uitgevaren, met **Inventaris**; liggende thans in de Noorderhaven, N. Z., te Groningen, in eigendom bevaren door den Scheepskapitein G. A. JONKHOFF. Te bezien daags bevorens en op den dag van verkoop van 10—12 en 2—4 uur.
Nadere informatien ten Kantore van den Notaris.

VERKOOP VAN EENE GRUTTERIJ TE DOCKUM.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Woensdag den 16 Januarij e. k., 's avonds ten 7 ure, in de Herberg van de Wed. J. W. Postma bij Dockum, finaal verkoopen, op aannemelijke voorwaarden:
Eene in de laatste jaren veel verbeterde HUIZINGE en GRUTTERIJ, met STALLING voor 9 Koeijen en 2 Paarden, staande en gelegen in de Koningstraat te Dockum, wijk C, nos. 76, 76*a*, de Huizinge voorzien van: eene ruime Gang, Voorkamer, Mangelkamer en Achterkamer, Keuken, daarachter de Grutterij en verder toebehooren, door den eigenaar Minne T. Westra in gebruik.
Den 12 Mei e. k. of bij overeenkomst vroeger te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van *f* 2853.

VERKOOP VAN STAMBOOMEN.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten, zal verkoopen:
180 gave EIKEN STAMBOOMEN en 190 jonge DITO, staande op den Overste Cingel nabij het Water te Dragten.
Wie gading maakt kome Donderdag 17 Januarij, 's middags 2 uur precies, in het Logement *de Feniks* te Dragten.

DEZELFDE NOTARIS zal finaal verkoopen:
Het KLIJN- of HOOGVEEN in den GROND achter de Plaats, door Berend Pool bewoond, aan de Blindewijk in de Compagnie, alles door nummerpaaltjes aangeduid.
En voor 6 jaar verhuren: 1 bunder 54 roede BOUWLAND, aan Pieterswijk beneden de Dam.
Wie gading maakt kome Donderdag 17 Januarij, 's avonds 5 uur, in het Logement *de Feniks* te Dragten.

MR. D. ROESSINGH, Notaris te *Grootegast*, gedenkt op Vrijdag den 18 Januarij 1856, *provisioneel*, en op Vrijdag daaropvolgende, *definitief*, 's middags te 2 uur, ten huize van den Kastelein de Haan te Doezum, ten verzoeke van de Erven van de Weduwe JACOB ROELFS HIELEMA aldaar, publiek te verkoopen:
Eene BOEREN-BEHUIZING met SCHUUR en ongeveer 24 bunder EIGEN LAND, waaronder 13 bunder **Kliengrond**, gelegen in de nabijheid van de Grootegaster Hoofdvaart, en zulks in perceelen.
Mede zullen alsdan publiek ter koop worden aangeboden:
7 bunder 46 roede 10 el HOOILAND, mede aldaar gelegen, toebehoorende aan *R. J. Hielema*, Landb. te Doezum, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 12, wandelende met de Erven Zuiderhoff.

Mr. D. ROESSINGH.
Notaris.

Op Zaturdag den 19 Januarij aanstaande, des avonds te 7 uur, zal, ten verzoeke van den Heer A. HUMMEL, te Smilde, in het Logement van Johannes Wind, aldaar, publiek worden verkocht:
Een BOEREN-ERF, *de Oude Scheid* genaamd, gelegen te Smilde aan de Friesche grens en Weg naar Appelscha ten Westen van de ontginning van Mevrouw de Weduwe Fontein, bevattende eene **Boeren-Woning** met twee Kamers, **Schuur** en **Stalling** en circa 40 aaneengelegen bunders **Groen-**, **Bouwland** en **Veldgrond**, alle grenzende aan den Weg naar Appelscha.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, *Notaris.*

Door verandering van woonplaats, VERKOOP VAN EENE MAST-, BLOK- EN POMPMAKERIJ.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 23 en 30 Januarij 1856, telkens 's avonds 7 uur, in het *Heeren Logement*, op regterlijke magtiging, publiek veilen en verkoopen:
Eene HUIZINGE met eene afzonderlijke ruime WERKPLAATS en ERF, (thans gebruikt wordende voor **Mast-**, **Blok-** en **Pompmakerij**), staande en gelegen aan de Zuiderhaven te Harlingen, Kadaster sectie A, no. 1460, groot 1 roede 54 el en no. 2453, groot 1 roede 40 el.
Te aanvaarden 12 Mei 1856 of vroeger.

Verhuring te Zurich,

op Zaturdag 12 Januarij 1856, des nademiddags 2 ure, in de Herberg te Zurich, van 9 perceelen BOUW- en GREIDELANDEN, zamen groot 15-76-92 (43 pond.) afkomstig uit de verdeelde Zathe, bij IJpe Jans Bonnema in gebruik. — Informatiën zijn te verkrijgen ten Kantore van den Heer VERWER te Makkum.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 jaren, van af Sint Petri en 12 Mei 1856: Drie **ZATHEN** en **LANDEN**, gelegen te Nieuwe Mirdum in de gemeente Gaasterland, als:
Eene, thans bewoond door Titthe Freeriks Beukens, groot in zijn geheel aan Weid-, Hooi- en Bouwland 46 bunder 88 roede 50 el.
Eene DITO, bewoond door Geert Theunis de Boer, groot 49 bunder 85 roede 30 el.
Eene DITO, bewoond door Hinderik Rintjes van der Goot, groot 55 bunder 91 roede.
De Conditien van verhuring liggen ter lezing in het Logement *Kippenburg* onder Nieuwe Mirdum, terwijl de briefjes vóór of op den 16 Januarij 1856 *franco* moeten worden ingeleverd bij A. M. TROMP, te Balk.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR VOOR 5 JAREN, van St. Petri en 12 Mei 1856:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, groot 44 bunder 77 roede, staande en gelegen te Oudega, kanton Hindeloopen, in gebruik bij Hans J. de Vries. Conditiën liggen ter lezing bij den Heer C. J. VAN BROEKHUIZEN te Balk, alwaar de briefjes vóór of op den 16 Januarij *franco* moeten worden ingeleverd.
Informatiën zijn te bekomen bij DOUWE J. WAAIJER, bewoner van de daarnaast liggende Boereplaats.

AANBESTEDING,

bij geslotene briefjes: Van het **bouwen** van eene nieuwe HUIZINGE en SCHUUR, met de bijlevering van alle daartoe benoodigde Materialen; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij den Kastelein S. H. BOERSMA te Ee, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij H. RAADSMA, Architect aldaar.
De briefjes moeten vóór of op den 11 Januarij 1856, *franco* worden ingezonden ten huize van J. ALBERDA, Landbouwer onder Engwierum.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het **afbreken** van eene OUDE BRUG, en het **maken** van een LANGE PIJP of DUIKER, in en over de Vaart te Stiens, met bijlevering van Materialen. Het Bestek en de Teekening daarvan liggen ter inzage in de Oude Herberg bij R. v. D. VEEN te Stiens, en de briefjes moeten aldaar *franco* ingezonden worden vóór of op den 15 Januarij 1856.

AANBESTEDING

bij geslotene briefjes: Van het **bouwen** eener NIEUWE BOERE-HUIZINGE, met de bijlevering van alle daartoe benoodigde Materialen; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij den Kastelein P. K. WIERDA te Nijland, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij A. D. WIJMA, Mr. Timmerman aldaar.
De briefjes moeten *franco* ingezonden vóór of op den 19 Januarij 1856, ten huize van MEINDERT R. DE BOER, Landbouwer te Nijland.

Aanbesteding bij geslotene briefjes van een achtkantigen WIND-WATERMOLEN te *HASKERDIJKEN*, van 17 el vlugt.

Teekening, Bestek en Voorwaarden liggen ter inzage in het TOLHUIS te *Joure*. Briefjes *franco* in te leveren ten Kantore van den Notaris MUNNIK aldaar, vóór of op den 20 Januarij 1856.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.